

aŭ de grupo, al kiu oni apartenas, por profito de alia malamika persono aŭ grupo: *~i sian estron, parlion, palrujon; ŝtelisto ŝteliston ne ~as Z; oni ~on prenas sed ~ulon abomenas Z.* 2 Mallojale trompi ies konfidon; mallojale ĉesi esti fidela al iu: *~i sian edzinon; mi ne ~os al Davido Z; mian fidelecon mi ne ~os Z;* (f) lia memoro, liaj fortoj *~is lin* (mankis al li). 3 Malkaŝi, konatigi ion, kio devis resti sekreta: *~i sekreton, planon; se en kor' io sidas, vizaĝo ~as Z* (Vd LEGI).

* **Pergameno.** Ŝaffelo preparita por skribado k uzata precipe dum mezepoko.

perlferio Z Δ. Konturo de rondo aŭ alia ebena fermita per kurbolinio. Kp PERIMETRO.

perigeo Z ☾. Punkto de la orbito de planedo, en kiu ĝi estas plej proksima de latero. Vd APOGEO, ZENITO.

perihelio ☼. Punkto de la orbito de planedo, en kiu ĝi estas plej malproksima de la suno. Vd AFELIO, APSIDO.

perikardo ♥. Membraneca sako, envolvanta la koron.

perikarpo 🍎. Ĉio de la frukto, kio envolvas la grajnon: *~o konsistas el tri partoj: epikarpo, sarkokarpo aŭ mezo-karpo k endokarpo.*

Perlimetro. Konturo de geometria figuro.

perineo ♥. Malsupra pario de la abdomeno.

Perlodo. 1 Tempo, kiun bezonas astro por retrovigi en sama punkto de sia rondvojo. Kp STADIO, FAZO. 2 Tempa daŭro inter du difinitaj fazoj de fenomeno aŭ de evoluo. Kp EPOKO, JARARO. 3 Aro da fazoj prezentanta malvolvigon de iu unueca penso. Kp FRAZARO. ~a. 1 Ripetiganta post pli malpli difinita tempo: *~a febro, eldonajo, fenomeno.* Kp INTERMITA. 2 Karakterizata per ~oj 3: *~a stilo.*

perlosto ♥. Fibreca membrano, kovranta la ostojn.

perplo. Mara ĉirkaŭa ŝpirado aŭ preciza raporto pri ĝi.

periskopo 🔭. Optika instrumento, kies elstaranta tubo vidigas horizonton super kiu ĝi elstaras.

Peristilo. Korto ĉirkaŭita per galerio apogita sur kolonoj.

* **Peritoneo.** Membrano entenanta la intestojn.

* **Perko.** Manglebla riverfiŝo parenca je perĉo (*perca fluviatilis*).

perkalo. Delikata densa katuno.

* **Perio.** 1 Brilblanka globeto formiganta en kelkaj specoj de markonkoj k uzata kiel juvelo: *la virino estis ornamita per oro k altvaloraj ŝtonoj k ~oj.* 2 Vitra, emajla aŭ metala globeto, kiun oni traboras k surfadenigas por fari diversajn ornamajojn. 3 (f) Altvaloraĵo, perfektaĵo, plej bela aĵo: *tio estas la ~o el la kolekto; li estas la ~o el la edzoj; literatura ~o; ne donu sanktaĵon al la hundoj, nek ĵetu viajn ~ojn antaŭ la porkoj.* (Kp GEMO, TREZORO). ~a. Simila al ~o, ~okolora: *~aj dentoj; ~a ĉielo, roso B.* ~l (ntr). Eliĝi kun formo de ~o: *la ŝvito ~is sur lia frunto; el liaj okuloj ~as malrapide larmoj.*

* **Perlamoto.** Blanka materio kun ĉielarkaj rebriroj, teganta la internon de kelkaj specoj de markonkoj k uzata por fari butonojn, ventumilojn, tenilon de tranĉiloj ke.

* **Permesl** (tr). 1 (iu) Konsenti, ke iu libere faru ion: *~u al mi kisi vian manon Z; ~u al malriĉa homo, ke li tön petu de vi Z; ricevi, atingi la ~on Z; ripoz~o.* Kp AKCEPTI, ALLASI, TOLERI. Vd PASIVA, Rim. 2 (io) Ebligi, ke iu faru ion: *kiom la cirkonstancoj tion ~is, li penis esti eleganta Z; la regularo ~as, ke ...u Z; la sorto ne ~is al ili geedziĝi Z.* For~l (tr). 1 ~i al iu foriri: *li for~is la vizitantojn; peti for~on ĝis la vespero.* 2 ~i al oficisto aŭ servisto forlasi sian servon por difinita tempo: *li petis for~on por ĉeesti la edziĝon de sia frato.* Kp LIBERTEMPO. Mal~l (tr). Ne konsenti, ke iu faru ion: *malobei, transpaŝi mul~on; frukto mal~ita estas plej bongusta Z.*

permuti Z (tr) Δ. Ŝanĝi la ordon de ciferoj, literoj ks.

* **Perono.** 1 Ekstera malalta ŝtuparo finiganta per plataĵo, sur kiu malfermigas pordo de domo: *vasta pina domo kun ~eto Z.* 2 (Ev.) Kajo 2.

perpendikla Δ. (pri rekto) Formanta egalajn angulojn kun alia rekto. ~o. ~a linio.

perpendikulara Z = perpendikla.